

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Fahrettin KOCA** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Muazzaz ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

Türkiye'de engellilere yönelik sağlık hizmetlerinin erişilebilir ve ücretsiz olması için yapılması gereken birçok çalışma henüz yapılmamıştır. Toplumsal önyargılar, erişilebilirlik sorunu ve yetersiz iş/gelir durumları nedeniyle engelliler ve aileleri almaları gereken sağlık ve eğitim hizmetlerine erişememekte ve bu durum sağlıklarını daha da bozmaktadır. Sağlık sorunu yaşayan engelliler sağlık hizmeti alabilmenin koşullarına sahip olamadığından, yaşadıkları mağduriyet çok boyutlu olmaktadır. Engellilerin alması gereken özel tıbbi cihazlar, medikaller, ilaçlar ve tedaviler için kamusal bir destek programı yürütülmelidir. Çünkü uzun süredir yaşanan kur şokları, bu cihazların çok önemli bir bölümünün ithal olması ve TL'nin değersizleşmesi nedeniyle engelliler tıbbi medikal cihazlara erişimde sorun yaşamaktadır. Sadece engellilerin birebir kullandığı cihazlar değil, tedavi süreçlerinde kullanılan ilaç ve cihazların çok önemli bir bölümü ithal olup erişim hem kamu için hem de yurttaşlar için maliyetli olmaktadır. İthal cihazlar kamu bütçesi için ağır bir yük olurken yurttaşlar için ise fahiş miktarlara tekabül eden tedavi masraflarına yol açıyor. Birçok engelli ve yoksul yurttaş tedaviye erişim hakkını kullanamamaktadır. Doktorlar ücretsiz tedavi etse bile tıbbi medikal cihazların ve ilaçların maliyeti nedeniyle tedavi masrafları yurttaşlar için ödenebilir düzeyin üzerine çıkmaktadır. Özellikle engellilerin bu sorunu daha ağır yaşadığını ifade edebiliriz.

Vanlı Esra Meydan ve Adnan Meydan isimli hasta ve engelli kardeşler yaşadıkları sağlık sorunları ile mücadele etmekte ve aileleri bu sağlık sorunu nedeniyle çok büyük bir sorun yaşamaktadır. Esra Meydan; 23 yaşında, görme engelli ve çok acil sağlık desteği alması gerekiyor. Adnan Meydan; 21 yaşında, görme engelli ve çok acil sağlık desteği alması gerekiyor. Adnan Meydan'ın %99 görme kaybı Esra Meydan'ın %95 görme kaybı olduğu ailesince ifade edilmekte ve verilen resmi raporlar, bugüne kadar yapılmış tedavi süreci bu durumu doğrulamaktadır. Miyop, yüksek astigmat, tavuk Karası-gece körlüğü ve gözde titreme hastalıkları olan kardeşlerin ameliyat olmazlarsa görme yetilerini tamamen kaybedebileceği aile ve doktorlarınca ifade edilmektedir. Aile, Van'da koşullar uygun olmadığı için tedaviye İstanbul'da devam etmektedir. Bugüne kadar birçok ameliyat geçiren bu kişilerin tedavisinin aksamadan devam etmesi ve kontrollerinin yapılabilmesi gereklidir. Ancak yapılacak ameliyat için, gerekli olan tıbbi desteğin verilmesi için aileden ekonomik durumlarını aşan bir miktar talep edildiği aile tarafından ifade edilmektedir. Ailenin tıbbi tedavi için gerekli miktar olan paranın toplanması için Van Valiliğine başvurduğu ancak uzun

bir süre geçmesine rağmen Valiliğin geri bildirimde bulunmadığı da ifade edilmektedir. İki genç yurttaşın görme yetisinin korunabilmesi ve gerekli sağlık haklarının korunması amacıyla tedavinin yapılması gereklidir. Tedavinin yapılabilmesi için sağlık bakanlığının gerekli tıbbi koşulları sağlaması ve Van Valiliği'nin maddi yardım sağlanması için gerekli izinleri vermesi, desteği sunması gereklidir.

Bu bağlamda;

- 1) Engelli ve hasta olan Esra ve Adnan Meydan kardeşlerin tedavisinin tüm giderlerinin bakanlığınızca karşılanması ve görme yetilerinin korunması için gerekli ameliyatların zamanında yapılması amacıyla bir çalışma başlatacak mısınız?
- 2) Esra ve Adnan Meydan'ın Van Valiliğine yaptığı destek-yardım başvurusuna geri dönüş yapılması amacıyla bir girişim başlatacak mısınız?
- 3) Esra ve Adnan meydan gibi özgün durumları olan ve ekonomik koşulları tedavileri için uygun olmayan engelli hastalar için bir destek ve tedavi programı geliştirmeyi planlıyor musunuz?
- 4) Sağlık sorunu yaşayan engellilerin bu süreçlerde aileleri ile birlikte yaşadıkları sorunlara ve çözüm önerilerine dair bakanlığınızın yürüttüğü bir araştırma mevcut mudur? Bu kişilere ve ailelerine hangi destekler sunulmaktadır? Desteklerin geliştirilmesi, aile ve hastaların yalnız ve çaresiz bırakılmaması amacıyla hangi çalışmaları yürüteceksiniz?
- 5) Türkiye'de engellilerin kullandığı tıbbi ve medikal cihazların yerli üretimini arttırarak döviz şoklarının engelli yaşamına olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla bir çalışma başlatacak mısınız?
- 6) Türkiye'de engellilerin tedavi süreçlerinde gerekli destek ve yardımları ücretsiz alabilmesi amacıyla bir sistem kurmayı planlıyor musunuz?